

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I AGa 50/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w upadłości

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 26 listopada 2020 r. sygn. akt IX GC 1227/18

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz strony powodowej Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w upadłości kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt : I AGa 50/21

UZASADNIENIE

Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w pozwie skierowanym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. domagała się zasądzenia kwoty 285.429,30zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 15.02.2018r. do dnia zapłaty , tytułem reszty wynagrodzenia za roboty budowlane , objętego nie zapłaconą przez przeciwniczkę procesową fakturą nr (...) , wystawioną w dniu 31 grudnia 2017r.

Uzasadniając zadanie wskazała, iż zawarła z pozwaną w dniu 18 października 2016r umowę podwykonawczą , nr (...),której postanowienia była kilkakrotnie zmieniane w formie kolejnych aneksów.

W związku z wykonaniem przez powódkę części robót w grudniu 2017r. strony sporządziły protokół stanowiący ich rozliczenie rzeczowo - finansowe .

W oparciu o ten dokument powódka wystawiła pozwanej w dniu 31 grudnia 2017r. fakturę nr (...) na kwotę 319.531,33zł z terminem zapłaty na 14 lutego 2018r. . Faktura ta została doręczona pozwanej w dniu 15 stycznia 2018r ale pomimo nadejścia terminu zapłaty stwierdzonej nią należności , zapłata nie nastąpiła.

Pismem z dnia 21 lutego 2018r. spółka (...) zawiadomiła powódkę , iż z tą należnością rozliczyła kwotę 34.102,03zł , którą zapłaciła podwykonawcy powódki.

W związku z tym w postępowaniu spółka (...) dochodzi kwoty 285.429,30zł., , stanowiącej różnice pomiędzy obiema tymi sumami.

Od 12 kwietnia2018r., powodowa spółka pozostawała w przyspieszonym postępowaniu układowym i dlatego postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2018r. Sąd wezwał do udziału w sprawie po stronie powodowej zarządcę masy układowej spółki.

Następnie , przed wydaniem nakazu zapłaty, strona powodowa cofnęła pozew w zakresie kwoty 64.506,27zł , podtrzymując żądanie zasądzenia kwoty 220.923,03zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 15 lutego 2018r.

Motywuąc to ograniczenie zakresu żądania , wskazała , że pismem z dnia 27 marca 2018r. pozwana zawiadomiła ją , iż z należnością dochodzoną pozvem rozliczyła wynagrodzenie z kolejnym podwykonawcy powódki , w kwocie odpowiadającej zakresowi ograniczenia żądania.

Na skutek tego aktu dyspozycji przedmiotem procesu Szd I instancji w dniu 1 sierpnia 2018r umorzył w tym zakresie postępowanie. Zatem pozwana ostatecznie dochodziła kwoty 220 923, 03 zł tytułem należności głównej oraz odsetek domagając się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 1 sierpnia 2018r Sąd I instancji uwzględnił żądanie w podtrzymywanym zakresie wraz z odsetkami i kosztami postępowania.

W zarzutach od tego orzeczenia strona pozwana , kwestionując nakaz zapłaty w całości, domagała się oddalenia powództwa oraz obciążenia powódki kosztami procesu.

Przyznała fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy podwykonawczej zmienionej aneksami. Nie negocjowała kwoty wynagrodzenia ujętej w spornej fakturze , ani podawanej przez powódkę kwoty rozliczonej przez spółkę (...) z tego dokumentu.

Podnosiła , że aneksem siódmym z dnia 16 października 2017r doszło do ograniczenia zakresu prac powierzonych spółce (...) z którym związane było zmniejszenie wysokości należnego jej wynagrodzenia.

Twierdziła, że mimo , iż umowa zobowiązywała powódkę do zgłaszania swoich podwykonawców i uzyskania zgody na ich zatrudnienie , nie wykonywała tych obowiązków chociaż ich pracy korzystała przy realizacji przedmiotu umowy.

Dopiero w dniu 24 lipca 2017r. , składając wobec kontrahentki oświadczenie w przedmiocie niezalegania w płatnościach podwykonawcom , po raz pierwszy ujawniła , że ma podwykonawców.

W nawiązaniu do niego i po ujawnieniu się , iż na koniec lipca 2017r powódka zalegała z zapłatami wynagrodzeń na ich rzecz , strony zawarły szósty aneks do umowy , postanawiając , iż od 31 lipca 2017r. bezsporne wynagrodzenia

podwykonawców powódki będzie płacić im będzie bezpośrednio pozwana . Kwoty w ten sposób świadczone obniżą odpowiednio wynagrodzenie umowne należne (...).

Pozwana wskazała , że na wskazaną datę powódka miała zadłużenie wobec

- spółki (...) – kwota 258.218,47zł ,
- spółki (...) – kwota 131.052,93zł,
- spółki (...) - kwota 25.362,80zł ,
- firmy (...) – kwota 104.309,75zł ,
- firmy (...) – kwota 15 360 zł .

Ogólna suma tego zadłużenia zamykała się wielkością 534.303,95zł .

Zgodnie z postanowieniami aneksu (...) , strony sporu i podwykonawcy powódki zawierali trójstronne porozumienia w sprawie zapłaty podwykonawcom zaległych wynagrodzeń. Na podstawie tych porozumień, w okresie od 8 lipca do 31 listopada 2017r. (...) wypłaciła im łącznie 490.941,98zł.

W odwołaniu do tej argumentacji spółka (...) stanęła na stanowisku , iż żądanie zawarte w pozwie jest przedwczesne albowiem wierzytelność powódki nie jest wymagalna.

Taki jej stan jest konsekwencją treści postanowień aneksu nr (...) do umowy , w tym w szczególności wynikającego z niego umownego uzgodnienia zgodnie z którym płatność ma następować na rzecz podwykonawców powódki ale także tego , iż (...) nie dopełniła warunków umowy , od których zależała wypłata jej wynagrodzenia, a to nie przedstawiła dowodów na to , że pretensje finansowe swoich podwykonawców z tytułu wynagrodzeń zaspokoili we własnym zakresie.

Pozwana wskazywała także , iż płatność wynagrodzenia warunkowana była łącznie prawidłowo wystawioną fakturą , obejmującą pełną wartość wykonanego w danym miesiącu zakresu robót , potwierdzonego w dokumencie rzeczowo - finansowego rozliczenia , zakończenia realizacji etapu ale także dysponowaniem przez nią zabezpieczeniem oraz aktualnym ubezpieczeniem OC jak również oświadczeniem o zaspokojeniu należności podwykonawców za prace zrealizowane w ramach rozliczanego etapu prac.

Podkreślił , iż powódka porzuciła plac budowy – realizując roboty tylko do końca stycznia 2017r- , co zmusiło ją do złożenia w dniu 28 m maja 2018r oświadczenia o odstąpieniu od niej.

Te okoliczności , jej zdaniem , potwierdzają , że zapłata za fakturę nr (...) była wykluczona dlatego , że groziła by pozwanej obowiązkiem podwójnej zapłaty , tak spółce (...) i jej niezaspokojonym podwykonawcom za te same prace.

Po wniesieniu zarzutów Sąd Rejonowy dla K.w K. , postanowieniem z dnia 17 października 2018r. w sprawie o sygnaturze (...) , ogłosił upadłość likwidacyjną powodowej spółki. Wobec tego postanowieniem z dnia 30 listopada 2018r. Sąd wezwał do udziału w sprawie po stronie powodowej syndyka masy upadłości spółki.

Syndyk , podtrzymując dotychczasowe stanowisko (...) uzupełnił je o stwierdzenie , iż niedopełnienie przez upadłą obowiązków informacyjnych, czy w zakresie przedłożenia wszystkich dokumentów wraz z fakturą, nie jest obecnie podstawą do odmowy zapłaty świadczenia dochodzonego pozwem.

Przy tym obowiązki te nie mogą dotyczyć syndyka albowiem on tych obowiązków zrealizować nie może [gdyby uznać , że ich zrealizowanie doprowadzi do stanu wymagalności wierzytelności kontrahentki spółki (...)].

Podniósł również, że pozwana zaprzestała spłaty podwykonawców upadłej, mimo iż ta przedstawiała jej stan swojego zadłużenia wobec nich, a ostatnie takie zestawienie pochodzi z 22 grudnia 2017r. Co więcej, sama (...), pismem z 17 kwietnia 2018r zwracała się do podwykonawców upadłej o przedstawienie stanu zadłużenia (...) wobec nich i takie dane uzyskała.

Mimo to, z jednej strony nie zrealizowała wobec nich tych zobowiązań, a z drugiej nie zaspokoila świadczenia stwierdzonego w dokumencie faktury z 31 grudnia 2017r wobec obecnie upadłej spółki.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2020r., Sąd Okręgowy w Krakowie :

- utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w dniu 1 sierpnia 2018 roku, w sprawie o sygnaturze (...)[pkt I] oraz

- zasądził a od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 5.400zł tytułem zwrotu kosztów procesu powstałych po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty i kosztów postępowania zabezpieczającego [pkt II sentencji wyroku].

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

ZA niesporne uznał to, iż przed ogłoszeniem upadłości powódka, ani nie zaspokoila swoich podwykonawców, ani nie uzupełniła dokumentacji, która według umowy stron winna być przedłożona pozwanej wraz z daną fakturą.

Pozwana, poza płatnościami na rzecz podwykonawców powódki / wskazanymi w dalszej części ustaleń faktycznych / innych płatności wobec nich z własnej inicjatywy, nie dokonywała.

W zakresie okoliczności spornych, Sąd I instancji ustalił, iż:

W dniu 18 października 2016r. strony zawarły umowę podwykonawczą o roboty budowlane, nr (...). Strony umówiły się, iż wynagrodzenie będzie płatne częściami, miesięcznie, w terminie 30 dni od otrzymania: prawidłowo wystawionej faktury na 100% wartości wykonanego w danym miesiącu zakresu robót, dostaw, usług, potwierdzonej w protokole zakończenia etapu realizacji, dostarczenia zabezpieczenia, o którym mowa w artykule IV (weksel, wpłata oznaczonej kwoty), polisy OC, oświadczeń dotyczących zapłaty przez powódkę wymagalnego wynagrodzenia swoim podwykonawcom, zgodnie z punktem 10.6 artykułu X (stanowiącym, że wraz z każdym protokołem zakończenia etapu realizacji, jak również na każde wezwanie pozwanej i inwestora, powódka zobowiązana jest doręczyć oświadczenie dalszemu podwykonawcy zawierające informacje: o zapłaconym dalszemu podwykonawcy wynagrodzeniu wchodzącemu w skład danego etapu realizacji, o wymagalnym i bezspornym, ale niezapłaconym takim wynagrodzeniu wraz ze wskazaniem przyczyny braku zapłaty, o wysokości należności z tytułu robót odebranych i zafakturowanych, ale jeszcze niewymagalnych, z podaniem terminu ich płatności, o szacunkowej wysokości wynagrodzenia dalszych podwykonawców za roboty będące w toku, które nie zostały jeszcze zafakturowane i odebrane wraz z przewidywanym terminem wymagalności zapłaty, nadto powódka przedstawi wykaz oświadczeń podwykonawców o braku zaległości w płatnościach.

Dodatkowo powódka została zobowiązana, w odniesieniu do dostaw wchodzących w skład danego etapu realizacji podlegającego odbiorowi, do przedstawienia specyfikacji elementów oraz protokoły ich odbioru, jak również dla dostaw pochodzących z importu, numeru taryfy celnej i kraju pochodzenia towaru. Zastrzeżono, że zamawiający nie będzie zobowiązany do podpisania protokołu odbioru danego etapu realizacji, jeżeli wykonawca nie przekaże mu uprzednio prawidłowo sporządzonych dokumentów, o których wyżej mowa.

Strony postanowiły, że faktury będą wystawiane na kwoty odpowiadające wartości wykonanych w danym miesiącu robót budowlanych, dostaw lub usług, które zostaną potwierdzone w protokole zakończenia etapu realizacji, zaś samą podstawą do wystawienia faktury będzie podpisany przez strony odpowiedni protokół zakończenia etapu realizacji,

zawierający wyszczególnienie robót budowlanych , dostaw lub usług wykonanych i odebranych protokołami odbioru , które to protokoły będą załącznikiem do faktury.

Faktura zostanie zapłacona w ciągu 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionego dokumentu rozliczeniowego wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami.

W umowie przewidziano , że powódka może posługiwać się podwykonawcami, pod warunkiem uzyskania na to zgody pozwanej i zamawiającego (inwestora) . W przypadku niedostarczenia przez powódkę oświadczeń w przedmiocie rozliczenia płatności z jej podwykonawcami , bądź w przypadku wystąpienia po stronie powódki zaległości płatniczych względem nich , pozwana miała prawo dokonać, bezpośrednio tym podwykonawcom , płatności należności wymagalnych i bezspornych, pod warunkiem , że uprzednio zwróci się do powódki o wyjaśnienie braku zrealizowania tego obowiązku . Pozwana mogła też , w takiej sytuacji , wstrzymać wszelkie płatności względem kontrahentki.

Zapłacona przez spółkę (...) podwykonawcy powódki kwota podlegała potrąceniu z najbliższych płatności należnych (...).

Umowa zawarta przez strony była zmieniana w formie aneksów.

W aneksie nr (...) , zawartym 31 lipca 2017r. , strony postanowiły zawrzeć porozumienie dotyczące sposobu rozliczenia płatności na rzecz dalszych podwykonawców dostaw , robót budowlanych , usług , a jednocześnie częściowego rozliczenia płatności wynikających z umowy.

Spółka (...) podała, że na dzień podpisania aneksu, jej dalszymi podwykonawcami są :

- spółka (...) , wobec której zaległość wymagalna wynosi 258.218,47zł , za rusztowania, brak niewymagalnego wynagrodzenia ,
- spółka (...) , wobec której zaległość wymagalna wynosi 131.052,93zł , za zwyżki , niewymagalne wynagrodzenie to kwota 13.530zł ,
- firma (...) , wobec której zaległość wymagalna wynosi 104.309,75zł , za usługi , niewymagalne wynagrodzenie to kwota 15.476zł ,
- spółka (...) , wobec której zaległość wymagalna wynosi 25.362,80zł , za kontenery , niewymagalne wynagrodzenie to kwota 16.415,30zł ,
- firmy (...) , wobec której zaległość wymagalna wynosi 15.360zł , za żuraw , niewymagalne wynagrodzenie to kwota 35.680zł .

Razem wynagrodzenie wymagalne wobec tych podmiotów wynosi 534.303,95zł , a niewymagalne 81.101,30zł .

Od 31 lipca 2017r bezsporne wynagrodzenie dalszych podwykonawców dostaw , robót budowlanych , usług miało płacone przez pozwaną bezpośrednio tym podwykonawcom , zgodnie z art. X punkt 10.6.5. umowy zawartej przez strony , do wysokości zatwierdzonych i podpisanych przez powódkę protokołów robót podwykonawcy , pomniejszych o dotychczas dokonane płatności jego rzecz.

Powódka zobowiązała się niezwłocznie przeprowadzić weryfikację faktur otrzymanych od swoich podwykonawców i przedstawić ją wraz z dokumentacją pozwanej.

Jednocześnie oświadczyła , iż w ten sposób zaspokojona wierzycielność podwykonawcy zwalnia pozwaną z obowiązku zapłaty odpowiedniej części ceny na rzecz powódki .

Z dalszej części ustaleń wynika , iż :

w dniu 19 września 2017r. powódka , pozwana i M. S. , prowadzący przedsiębiorstwo pod firmą (...), podwykonawca powódki , zawarli porozumienie , w którym pozwana zobowiązała się zapłacić firmie (...) kwotę 35.680zł , tytułem wynagrodzenia obciążającego powódkę , ujętego w fakturze tego podwykonawcy nr (...) z dnia 31.07.2017r. Strony postanowiły , że skutkiem dokonania tej zapłaty będzie umorzenie wierzytelności powódki wobec pozwanej z tytułu wynagrodzenia , wynoszącej natenczas , jak podano w porozumieniu , 223.347,46zł , do wysokości zapłaty , 35.680zł.

Nadto umarza się wierzytelność (...) wobec powódki , w tej kwocie.

Takie samo porozumienie zawarły strony z firmą (...) w dniu 24 października 2017r.. Dotyczyło ono faktury nr (...) , na kwotę 27.200zł. W porozumieniu jednak podano , że natenczas wierzytelność powódki wobec pozwanej wynosi 247.195,81zł .

W dniu 26 września 2017r. powódka , pozwana i spółka (...) , podwykonawca powódki , zawarły porozumienie , w którym pozwana zobowiązała się zapłacić tej spółce kwotę 13.530zł , tytułem wynagrodzenia obciążającego powódkę , ujętego w fakturze tego podwykonawcy nr (...) z dnia 31 lipca 2017r. Strony postanowiły , że skutkiem dokonania tej zapłaty będzie umorzenie wierzytelności powódki wobec pozwanej z tytułu wynagrodzenia , wynoszącej natenczas , jak podano w porozumieniu , 223.347,46zł , do wysokości zapłaty , 13.530zł. Nadto umorzeniu ulegała wierzytelność (...) wobec powódki w zakresie tej kwoty.

Takie samo porozumienie zawarły strony ze spółką (...) w dniu 6 października 2017r.. Dotyczyło ono faktur nr (...) (...) z dnia 30.06.2017r. , na kwotę 13.530zł , oraz nr (...) z dnia 31.08.2017r. na kwotę 13.500zł . W porozumieniu podano , że natenczas wierzytelność powódki wobec pozwanej wynosi 247.195,81zł .

Takie samo porozumienie zawarły strony ze wskazaną spółką w dniu 16 listopada 2017r.. Dotyczyło ono faktury nr (...) (...) z dnia 30.09.2017r. , na kwotę 13.530zł . W porozumieniu podano , że wierzytelność powódki wobec pozwanej wynosi 180.474,84zł .

Kolejne porozumienie zawarły strony z tym podmiotem zawarły w dniu 1 grudnia 2017r.. Dotyczyło ono faktury nr (...) (...) z dnia 31.10.2017r. , na kwotę 13.530zł . W porozumieniu wskazano , iż wierzytelność powódki wobec pozwanej wynosi 210.041,23zł .

W dniu 25 października 2017r. powódka , pozwana i M. D. , prowadzący przedsiębiorstwo pod firmą (...), podwykonawcą powódki , zawarli porozumienie , w którym pozwana zobowiązała się zapłacić firmie (...) kwotę 5.016zł , tytułem wynagrodzenia obciążającego powódkę , ujętego w fakturze nr (...) . Strony postanowiły , że skutkiem dokonania tej zapłaty będzie umorzenie wierzytelności powódki wobec pozwanej z tytułu wynagrodzenia , wynoszącej natenczas , jak podano w porozumieniu , 247.195,81zł , do wysokości zapłaty , 5.016zł. Nadto umorzeniu podlegała się wierzytelność (...) wobec powódki na te sama kwotę.

Z firma (...) strony zawarły jeszcze dwa takie same porozumienia , bez zapisania w nich dziennej daty . Jedno dotyczyło faktur nr (...) , na kwotę 13.262zł i nr (...) na kwotę 2.214zł . W porozumieniu tym podano , że natenczas wierzytelność powódki wobec pozwanej wynosi 223.347,46zł . Drugie dotyczyło faktury nr (...) , na kwotę 2.214zł . Stwierdzono w nim że wierzytelność powódki wobec pozwanej wynosi 180.475,84zł .

W dniu 30 października 2017r. powódka , pozwana i spółka (...) , podwykonawca powódki , zawarli porozumienie , w którym pozwana zobowiązała się zapłacić spółce (...) kwotę 15.926,68zł , tytułem wynagrodzenia obciążającego powódkę , ujętego w fakturach nr (...) .

Strony postanowiły , że skutkiem dokonania tej zapłaty będzie umorzenie wierzytelności powódki wobec pozwanej z tytułu wynagrodzenia , wynoszącej natenczas , jak podano w porozumieniu , 247.195,81zł , do wysokości zapłaty , 15.926,68 zł.

Zapłata łączyła się z umorzeniem części wierzytelności powódki wobec pozwanej do sumy zapłaty.

Takie samo porozumienie zawarły strony ze spółką (...) w dniu 24 listopada 2017r.. Dotyczyło ono faktur nr (...), na kwotę 12.569,10zł, oraz nr (...) na kwotę 762,60zł. W porozumieniu wskazano, że wierzytelność (...) wobec (...) to kwota 180.474,84zł.

W dniu 5 grudnia 2017r. powódka, pozwana i spółka (...), podwykonawca powódki, zawarli porozumienie, w którym pozwana zobowiązała się zapłacić spółce (...) kwotę 32.424,77zł, tytułem wynagrodzenia obciążającego powódkę, ujętego w fakturach tego podwykonawcy nr(...). Strony postanowiły, że skutkiem dokonania tej zapłaty będzie umorzenie wierzytelności powódki wobec pozwanej z tytułu wynagrodzenia, wynoszącej wówczas 180.474,84zł, w zakresie dokonanej zapłaty. W tym zakresie zmniejszało się też zobowiązanie pozwanej wobec podwykonawcy - uczestnika porozumienia.

Takie samo porozumienie zawarły strony ze spółką (...) w dniu 11 lutego 2018r.. Dotyczyło ono faktur nr (...), na kwotę 23.240,15zł, oraz nr (...), na kwotę 10.861,88zł.

Wymienione porozumienia były przez pozwaną rozliczane z fakturami powódki oznaczonymi numerami (...), (...), (...), (...), za wyjątkiem faktur (...) nr (...), które rozliczyła z fakturą powódki nr (...).

Sąd I instancji ustalił także, iż :

w dniu 31 grudnia 2017r. powódka wystawiła pozwanej fakturę nr (...), na kwotę 319.531,33zł, tytułem robót wykonanych w grudniu 2017r, przedkładając sporządzone do niej przez strony rozliczenie rzeczowo – finansowe. Natomiast pismem z dnia 20 lutego 2018r. wezwała zamawiającą do zapłaty stwierdzonej tym dokumentem należności.

Pozwana odpowiadając na to żądanie, oświadczeniem datowanym na 21 lutego 2018r stwierdziła wobec powódki, że należności tę rozliczyła z należnością jej podwykonawcy spółki (...), w wysokości 34.102,03zł, płatną w dniu 19.02.2018r., w związku z czym do zapłaty pozostaje 285.429,30zł.

W piśmie kolejnym, z dnia 28 marca 2018r. wskazała, iż sumę tę rozliczyła z należnością wobec innych podwykonawców powódki, tj. firmy (...), w wysokości 3.763,80zł, płatną w dniu 20.03.2018r., spółki (...), w wysokości 20.651,70zł, płatną w dniu 27.03.18r., spółki (...), w wysokości 26.560,77zł, płatną w dniu 27.03.18r., spółki (...), w wysokości 13.530zł, płatną w dniu 27.03.18r. W związku z tymi potrąceniami do zapłaty pozostaje 220.923,03zł.

W piśmie datowanym na 26 kwietnia 2018r spółka (...) oświadczyła (...), iż wstrzymuje się ze spełnieniem tego świadczenia [a także innych, stwierdzonych innymi dokumentami rozliczeniowymi] albowiem inwestor zaniechał płatności na rzecz pozwanej, a ponadto powódka nie przedstawiła rozliczenia ze swoimi podwykonawcami, ani nie wskazała ich wszystkich.

Zaniechania te są sprzeczne z postanowieniami aneksu nr (...). Pozwana podała również, iż ujawniły się dalsze, bieżące zaległości powódki wobec jej podwykonawców, a to (...), na łączną kwotę 70.675,79zł. Wobec czego wzywa powódkę do ich weryfikacji, bądź podpisania stosownych trójstronnych porozumień, umożliwiających zapłatę tym podwykonawcom.

Ocenę prawną roszczenia powódki / syndyka masy upadłości spółki (...) / która stała się podstawą do uznania, iż jest ono, uwzględniając jego ostateczny zakres ilościowy, usprawiedliwione w całości, można podsumować, powołując następujące stwierdzenia i wnioski Sądu I instancji :

a/ treść umowy zawartej przez strony w dniu 18 października 2016r pozwala przyjąć, że jej przedmiotem były roboty budowlane, w rozumieniu art. 647k.c. Umowa ta pismem z dnia 16.05.2018r. została wypowiedziana przez pozwaną ze skutkiem natychmiastowym, co miało miejsce przed wykonaniem i oddaniem zamawiającej całości zamówionych prac.

Fakt wcześniejszego zakończenia stosunku umownego pozostaje bez znaczenia dla oceny roszczenia [syndyka] albowiem jego przedmiotem jest część należności za roboty wykonane wcześniej , stwierdzone fakturą nr (...) z dnia 31 grudnia 2017r.

W niniejszej sprawie strona powodowa dochodziła wynagrodzenia za część robót wykonanych i oddanych zamawiającej. Strona pozwana przyjęła ten dokument rozliczeniowy , a nawet uwzględniła ją w rozliczeniu się z powódką , z tytułu zapłaty zaległych wynagrodzeń jej podwykonawców z udziałem których (...) realizowała przedmiot zamówienia.

Dodać tu należy , że w umowie strony przyjęły zapłatę wynagrodzenia częściami , za dany etap wykonanych prac, rozlicznych w okresach miesięcznych,

b/ zarzut spółki (...) , że wierzytelność dochodzona pozwem nie jest wymagalna nie jest uzasadniony.

Wspierająca ten zarzut argumentacja nie może zostać podzielona.

Jakkolwiek powódka nie złożyła przy przedmiotowej fakturze zabezpieczenia, o którym mowa w artykule IV umowy, polisy OC, oświadczeń dotyczących zapłaty przez powódkę wynagrodzenia swoim podwykonawcom, zgodnie z punktem 10.6 artykułu X , nadto zaświadczenia ZUS , potwierdzającego , że powódka nie ma zaległości w regulowaniu składek, to zdaniem Sądu I instancji braki te nie mogą obecnie stanowić podstawy do odmowy zapłaty należności stwierdzonej fakturą nr (...).

W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę , że pozwana nie może zasłaniać się brakami w dokumentach mających towarzyszyć fakturze, skoro przyjęła ją do rozliczenia i realizowała zapłatę stwierdzonej tym dokumentem wierzytelności , poprzez zapłatę nie zrealizowanych przez (...) należności na rzecz jej podwykonawców. Taki sposób postępowanie przez pozwaną wskazuje , iż nie uznawała wówczas obecnie podnoszonych braków dokumentacyjnych za istotne , niepozwalające jej rozliczyć. Potwierdza natomiast dostatecznie to , iż nie miała zastrzeżeń do robót za które wynagrodzenie było tym dokumentem stwierdzone,

c/ odnosząc się do postanowień aneksu nr (...) do umowy zawartej przez strony w dniu 18 października 2016r Sąd I instancji uznał , iż nie dawał on pozwanej podstawy do bezpośredniej zapłaty przez nią zaległych należności wszystkim podwykonawcom powódki ze skutkiem zmniejszenia przez to należnego jej wynagrodzenia ale jedynie tym , którzy wyrażą na to zgodę i zaaprobuje to (...) / i sama pozwana /, a uzgodnienie to przybierze formę trójstronnego porozumienia.

Tak też pierwotnie również (...) rozumiała postanowienia aneksu . Wskazuje na to jej pismo z dnia 26 kwietnia 2018r. Potwierdziła w nim , iż zalega drugiej stronie umowy z zapłatą części wynagrodzenia stwierdzonego fakturą z 31 grudnia 2017r na sumę 220.923,03zł, uwzględniającej zapłaty na rzecz podwykonawców wynikające z takich właśnie porozumień

Przekaz , na który powoływała się , miał miejsce tylko w następstwie zawarcia takiego / indywidualnego wobec każdego z podwykonawców / porozumienia.

Zatem postanowienia aneksu nr (...) nie mogą stanowić argumentu za brakiem wymagalności wynagrodzenia powódki.

Do czasu ogłoszenia upadłości (...), pozwana nie zdołała wyjednać od niej brakujących dokumentów , ani doprowadzić do zawarcia kolejnych trójporozumień.

W tym stanie rzeczy na jego dzień niezaspokojeni podwykonawcy byli wierzycielami masy upadłości , pozwana natomiast była jej dłużnikiem,

d/ syndyk nie mógłby podjąć zrealizowania postanowień aneksu nr (...), sprowadzających się w swoim założeniu przede wszystkim do zapłaty przez pozwaną podwykonawcom upadłej ze skutkiem pomniejszenia wynagrodzenia upadłej.

Takie rozwiązanie oznaczałoby, że wybrani jej wierzyciele zostają zaspokojeni poza masą upadłości, poza planem podziału. Jednocześnie masa upadłości zostaje pozbawiona składnika w postaci wierzytelności z tytułu nie zapłaconej przez (...) części wynagrodzenia. Tymczasem zapłata podwykonawcom może odbyć się tylko w trybie przepisów Prawa upadłościowego, w drodze podziału funduszy masy między wierzycieli, którzy zgłosili swoje wierzytelności i których wierzytelności zostały uznane w zatwierdzonej liście.

Nie do pogodzenia z zasadami zaspokajania wierzycieli upadłego w postępowaniu upadłościowym jest wymaganie od syndyka dochodzącego zaległego wynagrodzenia upadłej, aby ten, stosownie do warunków jego wypłaty wynikających z umowy, przedstawił oświadczenia podwykonawców o niezaleganiu upadłej w zapłacie, czy polisę OC oraz zabezpieczenie.

Realizacja tych obowiązków nie da się pogodzić z art. 84 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe.

Przepis ten stanowi, że postanowienie umowy, której stroną jest upadły, uniemożliwiające albo utrudniające osiągnięcie celu postępowania upadłościowego jest bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

Nadrzędnym celem postępowania upadłościowego jest zaspokojenie wierzycieli w możliwie najwyższym stopniu, według reguł tego postępowania. Temu służy wydobycie majątku upadłego i jego spieniężenie.

Wobec tego bezskuteczne są w stosunku do masy upadłości postanowienia umowy, której stroną była upadła, warunkujące wypłatę jej wynagrodzenia, w sposób wskazany wyżej.

W tych okolicznościach należy przyjąć, że co do zasady, pozwana była zobowiązana na podstawie art. 647k.c. do zapłaty wynagrodzenia za część prac, które spółka (...) wykonała, a pozwana przyjęła jako zrealizowane poprawnie, tak pod względem ilościowym i jakościowym.

Dopiero ten odbiór, odpowiadający warunkom umownym, zdecydował o wystawieniu przez wykonawczynię faktury nr (...),

e/ uzasadnione było także żądanie zasądzenia odsetek.

Ich podstawa jest norma art. 7 ust.1 ustawy z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (j.t. Dz.U. z 2019, poz. 118), Według tego przepisu w transakcjach handlowych wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie, i wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie,

f/ stosując wyżej wymienione przepisy oraz art. 496 k.p.c. w jego brzmieniu obowiązującym do 7 listopada 2019r., Sąd I instancji, uznając zarzuty pozwanej za niezasadne, utrzymał w mocy uprzednio wydany nakaz zapłaty w całości w mocy, w tym tę jego część, w której rozstrzygnął o kosztach procesu należnych stronie powodowej na ówczesnym etapie postępowania.

Kosztami tymi objęte zostały: opłata od pozwu – 2.762zł, w wysokości należnej od kwoty podtrzymanego powództwa (przy uwzględnieniu, że umarżając postępowanie wobec cofnięcia w części pozwu, zarządzonego zwrotu opłaty od pozwu w wysokości przypadającej od cofniętego powództwa 806zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa [17 zł] oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego według właściwych norm [7.200zł.] Razem 9.979zł.

Sąd I instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w I instancji zasądził ponadto na rzecz syndyka [dodatkowo] kwotę 3.600zł tytułem zwrotu kosztów procesu powstałych po wniesieniu przez pozwaną zarzutów od nakazu zapłaty.

Jak argumentował, w nakazie zapłaty koszty procesu w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, zostały uwzględnione w kwocie 7.200zł , zgodnie z §3 ust.1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. (Dz.U. z 2016r., poz. 1667) w sprawie opłat za czynności radców prawnych .

Stanowi on, że w sprawach rozpoznawanych , między innymi, w postępowaniu nakazowym stawka minimalna wynagrodzenia radcy prawnego wynosi dla wartości przedmiotu sprawy powyżej 200.000zł kwotę 7.200zł . Ustęp 2 §3 stanowi, że w przypadku skutecznego wniesienia sprzeciwu lub zarzutów opłatę ustala się na zasadach ogólnych.

Paragraf 2 tego rozporządzenia dla wartości przedmiotu sprawy powyżej 200.000zł , przewidywał stawkę wynagrodzenia w wysokości 10.800zł . To oznacza , że jak chodzi o wynagrodzenie pełnomocnika za prowadzenie sprawy w instancji (po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty) wynagrodzenie winno wynosić 10.800zł. Uwzględniając powyższe Sąd zasądził 3.600zł jako kwotę uzupełniającą należność przyznaną z tego tytułu powódce w nakazie , do kwoty należnej.

Kolejnym elementem decydującym o wysokości kosztów należnych stronie wygrywającej spór , są koszty postępowania zabezpieczającego [ich wzajemnego rozliczenia strona powodowa także się domagała].

W tym zakresie Sąd I instancji wskazał , że podstawą do ich uwzględnienia jest norma art. 745k.p.c. w zw. z art. 770k.p.c., podając w dalszej części motywów szczegółowo podstawy obliczenia ustalonej kwoty , przyznanej stronie czynnej procesu z tego tytułu.

W apelacji od tego wyroku pozwana , zaskarżając je w całości , domagała się w pierwszej kolejności wydania przez Sąd Apelacyjny wyroku reformatoryjnego , którym nakaz zapłaty z dnia 1 sierpnia 2018r zostanie uchylony i powództwo ulegnie oddaleniu w całości , a strona przeciwna obniżona kosztami postępowania za obydwie instancje.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla kwestionowanego rozstrzygnięcia istotne znaczenie , a to :

a/ art. 233 par. 1 kpc w następstwie przekroczenia granic swobodnej oceny zgromadzonych dowodów i zastąpienia jej z naruszeniem ustawowych reguł , oceną dowolną.

Wada ta doprowadziła , zdaniem skarżącej , do niepoprawnych ustaleń faktycznych zgodnie z którymi Sąd niższej instancji przyjął , iż :

strona przeciwna wraz z fakturą nr (...) nie była zobowiązana przedstawić dokumentów dodatkowych wskazanych w art. III ust. 3.2 umowy stron. Zdaniem apelującej ten obowiązek na wykonawcy ciążył , a nie zrealizowany prowadził do następstwa w postaci nie wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem ,

- nie ustalił , że wskazane postanowienie umowy nie jest sprzeczne z istotą umowy o roboty budowlane , mieszcząc się w granicach dozwolonej przez prawo swobody kontraktowej , gwarantowanej przez art. 353 ¹kpc

b/ art. 328 par 2 kpc /w brzmieniu mającym w sprawie zastosowanie /, wobec wadliwego sposobu umotywowania zaskarżonego wyroku.

Podnoszona nieprawidłowość miała polegać na nie wskazaniu w tych motywach przyczyn nie odniesienia się do szczegółowo wskazanych w uzasadnieniu apelacji zarzutów pozwanej, w świetle których roszczenie dochodzone pozwem należało uznać za przedwczesnej .

Zarzuty te dotyczyły : nie wyczerpania przez stronę przeciwną , przed złożeniem pozwu procedury rozwiązania sporu na warunkach określonych w umowie stron , nie uwzględnienia przy ocenie żądania faktu , iż korzystanie przez spółkę (...) z pracy jej podwykonawców przy realizacji przedmiotu umowy, wymagało zgody tak pozwanej jak i inwestora . Wskazywana nieprawidłowość polegała też na nie rozważeniu przez Sąd niższej instancji tego , że uwzględnienie żądania prowadzi do niebezpieczeństwa podwójnej zapłaty przez skarżącą za te same prace , tak powodce jak i jej podwykonawcom,

c/ art. 217 par. 2 kpc , jako konsekwencji nie uwzględnienia wniosków pozwanej o zobowiązani przeciwnika procesowego do przedłożenia wskazanych przez nią w zarzutach od nakazu dokumentów , przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadków i strony pozwanej , co doprowadziło do niewyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy , w zakresie sposobu postępowania drugiej strony oraz tego w jaki sposób obecnie apelująca zabezpieczała się przed podwójną zapłatą za te same prace,

- naruszenia prawa materialnego wobec nieprawidłowego dokonania wykładni normy art. 647 kc w zw 65 par. 1 i 2 kc i nie uwzględnienia jakie były warunki w których , w zgodzie z umową , dochodziło po stronie skarżącej do powstania obowiązku zapłaty za roboty zrealizowane przez spółkę (...).

Prawidłowa wykładnia tego przepisu powinna doprowadzić do konkluzji , iż w świetle dokonanych ustaleń , wiarygodność dochodzona pozwem jest [nadal] niewymagalna.

Odpowiadając na apelację pozwany syndyk masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. , domagał się jej oddalenia jako pozbawionej uzasadnionych podstaw oraz obciążenia oponentki procesowej kosztami postępowania przed Sądem II instancji.

Z argumentami odpowiedzi strona skarżąca podjęła polemikę w piśmie procesowym z dnia 29 września 2021r, które złożyła bez uprzedniej zgody Przewodniczącego . Dlatego, na podstawie art. 205³ par 5 w zw z art. 391 par. 1 kpc, zostało ono zwrócone.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy pozwanej nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

Nie można podzielić żadnego z zarzutów na których opiera się jej konstrukcja.

Nie ma racji skarżąca podnosząc zarzuty procesowe.

Zarzut tego rodzaju jest uzasadniony jedynie wówczas , gdy spełnione zostaną równocześnie dwa warunki.

Strona odwołująca się do niego wykaże , że rzeczywiście sposób postępowania Sądu naruszał indywidualnie oznaczoną normę [normy] formalne. Jednocześnie nieprawidłowości te prowadziły do następstw , które miały istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Nieco inaczej kwestię tę ujmując , zarzut procesowy jest usprawiedliwiony jedynie wówczas, jeżeli zostanie dowiedzione , że gdyby nie potwierdzone błędy proceduralne Sądu niższej instancji , orzeczenie kończące spór stron miałyby inną treść.

Odnosząc te generalne uwagi do zarzutów proceduralnych zawartych w środku odwoławczym należy uznać je za chybione.

Nie ma racji spółka (...) wskazując na naruszenie art. 328 §2 kpc / w brzmieniu doniosłym dla rozstrzygnięcia /.

Jak wynika z ukształtowanego i jednolitego, podzielanego przez Sąd Apelacyjny, w składzie rozstrzygającym sprawę, orzecznictwa Sądu Najwyższego może on być uzasadniony jedynie wyjątkowo, gdy konstrukcja pisemnych motywów orzeczenia Sądu niższej instancji jest tak wadliwa, iż nie zawierają one danych pozwalających na przeprowadzenie na ich podstawie kontroli instancyjnej orzeczenia. Nieco inaczej kwestię tę ujmując, zarzut naruszenia tego przepisu jest uzasadniony wtedy, gdy uzasadnienie wyroku nie pozwala na stwierdzenie czy Sąd prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego i [lub] procesowego.

/ por. także wskazane jedynie ilustracyjnie postanowienie SN z dnia 21 listopada 2001, sygn. I CKN 185/01 powołane za zbiorem Lex/

Tego rodzaju zasadniczymi / konstrukcyjnymi / wadami motywy wyroku z 26 listopada 2020r nie są dotknięte.

Wynika z nich z oparcia o jakie ustalenia i wnioski prawne, odwołane do mających w sprawie zastosowanie norm prawa materialnego, Sąd opisał swoje rozstrzygnięcie. Wiadomo jest z jego lektury także w jaki sposób i dlaczego ocena zgromadzonych dowodów została przeprowadzona we wskazany w uzasadnieniu sposób.

Nie jest w związku z tym usprawiedliwiona argumentacja skarżącego wspierająca ten zarzut, tym bardziej, że Sąd rozpoznając sprawę i motywując wydane orzeczenie nie ma obowiązku wskazywać w jaki sposób odnosi się do wszystkich twierdzeń i ocen i zarzutów stron. Jego obowiązek w tym zakresie ogranicza się tylko do tych, które z punktu widzenia przedmiotu uzasadnianego rozstrzygnięcia, uznaje za doniosłe.

W zakresie przyjętego wyboru Sąd I instancji nie popełnił błędu.

Dodać jedynie dla zapewnienia kompletności wyводу należy, iż nie jest jasne dlaczego skarżąca twierdzi, że groziło jej dokonywanie podwójnej zapłaty za ten sam element robót, tak powodce jak i jej podwykonawcy skoro, jak wynika z ustaleń, nigdy nie doszło do takiej zwielokrotnionej zapłaty, a pozwana z własnej inicjatywy nie świadczyła podwykonawcom (...) niczego, co nie było przedmiotem trójstronnych z nimi porozumień. Takie świadczenie ograniczało w każdym przypadku zakres jej obowiązku świadczenia wobec powodki.

Dowolne, przez pryzmat faktów ustalonych w postępowaniu jest twierdzenie skarżącej w ramach omawianego zarzutu, iż (...) zachowywała się wobec zamawiającej nielojalnie.

Przedstawiając do rozliczenia fakturę nr (...), legitymowała się zaaprobowanym przez obydwie strony dokumentem potwierdzającym zakres zrealizowanych i przyjętych przez zamawiającą robót, za które domagała się wynagrodzenia.

Pozwana nie podała też przekonującej argumentacji za tezą o przedwczesności roszczenia z uwagi na niewyczerpanie umownej procedury ugodowego załatwiania sporów. Należy dostrzec przy tym, że tę przyczynę oddalenia powództwa powołała po raz pierwszy na etapie postępowania odwoławczego.

Niezasadnie strona skarżąca twierdzi, iż Sąd I instancji naruszył art. 233 §1 kpc przekraczając granice swobodnej oceny zgromadzonych dowodów, co miało doprowadzić w swoich konsekwencjach do sprzeczności doniosłych dla rozstrzygnięcia ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Skuteczne postawienie tego zarzutu wymaga od strony wykazania na czym, w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń, nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania, czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005 , sygn. III CK 3/05 , obydwie powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również , że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu , który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo , że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można , w zakresie ustaleń , wyprowadzić równie logiczne , chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski , to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc , pomimo to , nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty , dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria , Sąd Odwoławczy obowiązany jest ocenę tę , a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych , aprobować .

To, w jaki sposób strona pozwana motywuje jego realizację , wyklucza uznanie go za uzasadniony.

W miejsce rzeczowej, opartej na wskazanych wyżej kryteriach , odniesionej do indywidualnie oznaczonych dowodów [i opartych na wnioskach z tej oceny ustaleń faktycznych , które przez to miałyby być dotknięte sprzecznością z treścią materiału dowodowego] , polemiki ze sposobem postępowania Sądu Okręgowego , skarżąca ogranicza się do przeciwstawienia jej własnej ich wersji , jej zdaniem poprawnej.

Nieprawidłowość Sądu na której oparty jest ten - oraz zarzut sprzeczności ustaleń - zgodnie z argumentacją apelantki - sprawdza się ją się do tego ,że nie przyjął on wersji afirmowanej przez apelującą.

Już stwierdzenie takiego sposobu motywowania stawianych zarzutów wystarcza dla oparcia ich obu.

Już tylko na marginesie należy wskazać ,że z treści zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika że w ramach realizacji umowy zawartej przez strony pozwana dokonywała zapłat za częściami wykonywane roboty , nie żądając przedkładania wraz z każdą fakturą dokumentów i oświadczeń , których brak dopiero w czasie sporu stron przed Sądem zaczęła uznawać za podstawę do twierdzenia , że wyklucza on po jej stronie obowiązek zapłaty pozostałej części wynagrodzenia [za zrealizowane i przyjęte przez nią bez zastrzeżeń] roboty, za które wynagrodzenie / także nie kwestionowane co do sposobu jego wyliczenia / przedstawia faktura nr (...) z dnia 31 grudnia 2017r

Także do czasu sporu stron , we wzajemnych relacjach umownych , apelująca nie powoływała zarzutu niewymagalności wierzytelności wykonawcy z tytułu wynagrodzenia z przyczyny braków na które obecnie się powołuje.

Nie można też przy ocenie argumentów skarżącej tracić z pola widzenia tego , że po przesłaniu spółce (...) tej faktury , nie została ona zakwestionowana w jakimkolwiek zakresie ilościowym ani z żadnego merytorycznego powodu , a w dalsza korespondencja pomiędzy stronami dotyczyła jedynie tego , że część wierzytelności stwierdzonej tym dokumentem nie będzie spółce (...) należna dlatego , że dojdzie do zapłat przez obecnie skarżącą wynagrodzeń należnych podwykonawcom strony pozwanej , w realizacji trójstronnych porozumień zawartych w zgodzie z postanowieniami aneksu nr (...) do umowy stron z dnia 18 października 2016r.

W ich zakresach wierzytelność kontrahentki ulegnie ograniczeniu , na skutek jej zaspokojenia w tej formie.

Taki sposób zachowania profesjonalnych podmiotów w ramach procesu budowlanego dawał dostateczną podstawę do tego aby osoby działające za spółkę (...) upewnić w uzasadnionym przekonaniu o prawidłowości sposobu postępowania w zakresie ubiegania się o zapłatę należnego jej wynagrodzenia , także w odniesieniu do tego , jakie dokumenty zamawiająca (...) w codziennej praktyce realizacyjnej uznaje za wystarczające [mimo formalnie szerszych wymagań umownych] do tego aby podstawa płatności na rzecz wykonawcy została uznana za wykazaną.

Wniosek taki jest tym bardziej usprawiedliwiony gdy uwzględni się , że podpisując kolejne porozumienia trójstronne z udziałem podwykonawców spółki (...), a następnie realizując je i składając wobec kontrahentki oświadczenia o ograniczeniu wierzytelności stwierdzonej fakturą nr (...) apelująca uznawała ,iż wierzytelność ta jest wymagalna , a skierowane do niej żądanie jej zapłaty nie jest przedwczesne bądź z jakiegokolwiek innego powodu / a tym bardziej z przyczyn na które powoływała się w postępowaniu przed Sądem / nienależne.

Pozostałe argumenty mające wspierać stawiany zarzut procesowy i ściśle z nim powiązany i z niego wynikający zarzut sprzeczności ustaleń, odnoszą się do wskazanych wyżej faktów i ich oceny , po stronie skarżącej odmiennych do stanowiska Sądu I instancji

Trzeba jeszcze dodać , że fakt , iż wobec spółki (...) ogłoszona została upadłość likwidacyjna powoduje ,że syndyk nie mógłby uzupełnić braków , które zdaniem apelującej, skutkują brakiem wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem.

Konsekwencje ogłoszenia upadłości dla oceny roszczenia jako wymagalnego poprawnie zostały przedstawione przez Sąd I instancji i powtarzanie tych samych albo też bardzo zbliżonych merytorycznie argumentów w tym miejscu nie jest celowe. Taka sytuacja , gdyby zaaprobować argumentację skarżącej, [która nota bene jest powtarzana w ramach uzasadnienia zarzutu materialnego] prowadziłaby do nie dającego się zaaprobować stanowiska prawnego , iż wierzytelność dochodzona pozwem w ogóle nie mogłaby uzyskać przymiotu wymagalności.

Taka konsekwencja , zważywszy na przyjmowaną powszechnie w orzecznictwie treść pojęcia wymagalności , prowadziłaby także do następstw nie dających się pogodzić z naturą stosunku obligacyjnego wynikającego z umowy o roboty budowlane. Skutki te to sytuacja w której za prawidłowo zrealizowane i przyjęte przez zamawiającego prace tego rodzaju z których skorzystał , w ramach dalszych swoich relacji umownych z inwestorem , realizując w ten sposób własne wobec niego zobowiązanie , wykonawca nie otrzymałby należnego mu wynagrodzenia.

W świetle powołanych , jedynie , jako wskazano uwag uzupełniających omówione zarzuty są [tym bardziej] nietrafne.

Odeprzeć wobec tego trzeba , także , jako chybiony zarzut naruszenia art. 217 par 2 kpc w sposób opisany przez skarżącą w jego motywach.

Także i on w istocie sprowadza się do podkreślania istnienie podstaw do tego , że wierzytelność dochodzona pozwem była [wobec braków w zakresie dokumentacyjnym faktury nr (...)] niewymagalna.

Z przyczyn o których była już mowa , motywacja ta jest nieuzasadniona. Stąd nie można w sposób uzasadniony , jak czyni to apelująca , w ramach tego zarzutu twierdzić , że konstatując inaczej , Sąd I instancji nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności doniosłych dla rozstrzygnięcia, skoro nie przeprowadził dowodów osobowych , które miały posłużyć [tylko] potwierdzeniu nie zaaprobowanej przez Sąd wersji zdarzeń.

Odwołująca się do wskazanych na wstępie tej części uzasadnienia warunków aprobaty dla zarzutu procesowego powiedzieć zatem trzeba , że podzielenie omawianego zarzutu jest wykluczone skoro brak jest związku pomiędzy zarzucaną nieprawidłowością formalną a ostatecznym wynikiem sporu wyrażonym w sentencji wydanego przez Sąd I instancji wyroku.

Uznanie , iż żaden z zarzutów dotąd zweryfikowanych nie jest trafny ma to następstwo, iż ustalenia , które Sąd Okręgowy uczynił podstawą faktyczną kontrolowanego instancyjnie orzeczenia , jako poprawne i kompletne dla oceny roszczenia syndyka , Sąd II instancji przyjął za własne.

W świetle tych ustaleń bezzasadny jest także zarzut materialny, w ramach którego pozwana neguje sposób wykładni art. 647 kc w zw z art. 65 par. 1 i 2 kc

Po pierwsze jest on wadliwie skonstruowany.

W warunkach , gdy [jak wynika z motywów apelacji] (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. , budując argumentację dla potwierdzenia jego realizacji, odwołuje się do okoliczności faktycznych ustalonych w rozstrzyganej sprawie , mamy do czynienia z zarzutem wady zastosowania przepisu materialnego [błędu subsumpcji] a nie błędu wykładni - rozumienia przez Sąd niższej instancji przesłanek relewantnej dla rozstrzygnięcia normy tego rodzaju.

Może on bowiem zachodzić tylko niezależnie od okoliczności faktycznych konkretnego sporu.

W konsekwencji Sąd II instancji przyjmuje, że strona pozwana stawia zarzut materialny , naruszenia wskazanej normy , w postaci jej niepoprawnego zastosowania przez Sad Okręgowy.

Zarzut ten nie jest uzasadniony.

Jego motywacja podobnie jak i pozostałych zarzutów apelacyjnych , sprowadza się do podważania stanowiska Sądu I instancji zgodnie z którym wierzytelność dochodzona przez oponentkę procesową / obecnie syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. - w upadłości likwidacyjnej/ jest wymagalna , a wobec tego zarzut obronny skarżącej o przedwczesności powództwa jest chybiony.

Powody dla których jej stanowisko w tym zakresie poprawnie zostało ocenione przez Sąd Okręgowy jako niezasadne , były już wskazywane wcześniej. Powtarzanie ich w tym miejscu nie jest niezbędne.

Dla porządku jednak należy wskazać , że okresie kiedy strony nie były zaangażowane w spór przed Sądem , a umowa stron zawarta 18 października 2016r nadal obowiązywała, pozwana nie negowała tego , że jest wobec spółki (...) zobowiązana do zapłaty należności stwierdzonej fakturą nr (...), a obowiązek świadczenia ma charakter wymagalny.

Strony wymieniały się jedynie informacjami na temat tego, jaki jest zakres ilościowy tego świadczenia , warunkach uprzedniego podpisania trójstronnych porozumień z podwykonawcami (...), których zaległe wynagrodzenia uregulowała apelująca, co miało , zgodnie z postanowieniami aneksu nr (...) do umowy zasadniczej , ograniczający wpływ na wymiar jej zobowiązania z tytułu wynagrodzenia za wykonane prace , wobec drugiej strony sporu.

Wówczas spółka (...) uznawała się za zobowiązaną do zapłaty mimo , że / co niesporne w sprawie / przedkładając sporną fakturę powódka nie wykonała obowiązków dokumentacyjnych i informacyjnych , które to braki pozwana czyni obecnie podstawą dla twierdzenia o niewymagalności roszczenia przeciwniczki procesowej

Takie stanowisko , na którym opiera się także motywacja weryfikowanego zarzutu, nie jest trafne , wykluczając jego podzielenie.

Tym bardziej skoro należy przyjąć , na podstawie oceny całokształtu zgromadzonego materiału procesowego , że za aprobatą obu stron w realizacji umowy z 18 października 2016r wykształciła się praktyka w oparciu o którą braki na które obecnie skarżąca powołuje się, nie stanowiły przeszkody do realizowania przez zamawiającą pozwaną zapłat za prawidłowo wykonane i oddane częściami przez spółkę (...) roboty. Sposób zgłoszenia do zapłaty należności stwierdzonej fakturą nr (...) z 31 grudnia 2017r regułom ukształtowanym przez tę praktykę odpowiadał.

Z podanych przyczyn , w uznaniu , że żaden z zarzutów apelacyjnych nie jest trafny , oparta na nich apelację Sąd II instancji oddalił , na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 647 kc,

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji orzekł stosując art. 98 par 1 i 3 oraz art. 99 kpc i wynikającą z niego , dla wzajemnego rozliczenia stron z tego tytułu, zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy.

Uwzględniwszy z jednej strony wartość przedmiotu zaskarżenia a z drugiej to , że po stronie syndyka koszty te wyczerpywały się w wynagrodzeniu pełnomocnika - radcy prawnego , należna mu od przerywającej kwota została ustalona , na podstawie par. 2 pkt 7 w zw z par. 10 ustr. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 [jedn. tekst DZU z 2018 poz. 265].

SSA Grzegorz Krężolek